

اندیشه دانشگاهی

فرهیختگان | صفحه آزاداندیشی کار مشترکی از گروه اندیشه و گروه دانشگاه روزنامه فرهیختگان است. تلاش داریم هر هفته یک صفحه آزاداندیشی را به گفت‌وگو با موافقان و مخالفان بومی‌سازی علوم انسانی اختصاص دهیم. سرلوحه صفحه احترام و اعتقاد به میانی‌فکری انقلاب اسلامی و همچنین گام برداشتن در مسیر توسعه علمی جمهوری اسلامی ایران است. صفحه آزاداندیشی روزنامه فرهیختگان سعی می‌کند دغدغه رهبر معظم انقلاب و دلسوزان نظام درباره رونق گرفتن کرسی‌های آزاداندیشی را از تجسمی عینی بخشد. گفت‌وگو با صادق زیباکلام نخستین بخش از سلسله گفت‌وگوهای صفحه آزاداندیشی است. هر چند پیش از این نیز گفت‌وگویی با تقی آزادارمکی با همین مضامین داشتیم و از این پس هم خواهیم داشت.

کتابخانه

مجله علمی پژوهشی فنی و مهندسی مدرس

فرهیختگان | «مجله علمی پژوهشی فنی و مهندسی مدرس» نامی پرآوازه در حوزه مهندسی است که به صورت ماهانه توانسته مرجعی معتبر برای ارجاع و چاپ مقالات پژوهشگران و دانشگاهیان باشد. این مجله از سال ۱۳۷۵ با اخذ مجوزهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت فرهنگ آموزش عالی به‌صورت مجموعه‌ای از مقالات پژوهشی در زمینه‌های مهندسی آغاز به کار کرد. در سال ۱۳۸۰ براساس سیاست‌های وزارت علوم مبنی بر تخصصی‌شدن مجلات، موضوعات مجله به سه رشته مهندسی برق، مهندسی مکانیک و مهندسی عمران منحصر شد.

پس از انجام مراحل قانونی و تشریفات اداری به جای عنوان «مجله فنی مهندسی مدرس - مهندسی مکانیک»، این مجله با عنوان جدید «مجله مهندسی مکانیک مدرس» و به صورت فصلنامه انتشار پیدا کرد و درجه علمی پژوهشی آن طی نامه ۳/۱۱/۱۸۳۲ مورخ ۸۸/۱۱/۴ کمیسیون نشریات علمی تمدید شد. با استقبال استادان مهندسی مکانیک ایران از کیفیت و دقت و سرعت عمل «مجله مهندسی مکانیک مدرس» انتشار آن از فصلنامه به دو ماهنامه و متعاقباً به ماهنامه ارتقا پیدا کرد و توانست به‌عنوان اولین نشریه علمی پژوهشی ماهانه ایران منتشر شود. هم‌اکنون این نشریه عهده‌دار انتشار حدود نصف کل مقالات منتشره در زمینه‌های مهندسی مکانیک در ایران است. دانشگاه تربیت مدرس صاحب‌امتیاز این مجله علمی پژوهشی است و سردبیری آن بر عهده غلامحسین لیاقت است. علاقه‌مندان به آشنایی با این مجله علمی آموزشی می‌توانند به تارنمای اصلی این مجله به آدرس: www.mme.modares.ac.ir مراجعه کنند.

عکاس: مجتبی سراج‌پور

گفت‌وگو با صادق زیباکلام درباره مقوله دانش ملی در حوزه علوم انسانی

وقتی از بومی‌سازی حرف می‌زنیم

روناک حسینی
ronak.hoseini@fdn.ir

بومی‌سازی که در علوم انسانی از آن حرف می‌زنند به چه معناست؟ اساساً نمی‌توان برای بومی‌سازی در علوم انسانی استدلال محکمی آورد. اما چرا من چنین ادعایی دارم؟ مهم‌ترین دلیلی که من برای این حرف دارم این است که طرف این ۳۶ سال کوچک‌ترین اقدامی در زمینه مقوله بومی‌سازی در علوم انسانی صورت نگرفته است که بتوان گفت چنین ایده‌ای توانسته مفید واقع شود و اصلاً بتواند از موجودیت خود دفاع کند و حتی کسی نبوده که بتواند در حد یک صفحه دانش بومی در این زمینه تولید کند.

یعنی نمی‌شود دانش بومی داشت؟ زمانی که درباره علوم انسانی صحبت می‌کنیم، درباره موضوعی سخن می‌گوییم که حاصلش متعلق به همه است. ضمن آنکه نمی‌شود دستاوردها و نظرات یک نفر را به پای یک کشور گذاشت و گفت دانش بومی تولید شده است. اگر من درباره موضوعی اظهار نظر می‌کنم می‌شود نظر صادق زیباکلام. وقتی یک محقق ترک درباره یک پدیده کتابی منتشر می‌کند می‌شود حاصل تحقیقات و نظر او، زمانی که یک

استاد فرانسوی چیزی می‌گوید، باز هم نظر و زاویه نگاه اوست؛ اما علم بومی، نه.

پس منظور از بومی‌سازی چیست؟ در واقع علوم انسانی در بعضی جاها قربانی ناشناختگی‌اش می‌شود. علمی که در غرب است، مال غرب نیست؛ متعلق به بشریت است. نمی‌شود دانش را به مرزهای جغرافیا و عقیده محدود کرد.

اما همین که می‌گویید گاهی مترادف با حذف بعضی جریانات فکر در دانشگاه است؛ کسانی که چندان موافق این مساله نیستند یا نتوانسته‌اند یا به پای بحث بومی‌سازی جلو بروند. این طور نیست؟ در این بین عده‌ای هم ممکن است با این نگاه از دانشگاه حذف شوند. از طرف دیگر نیز بومی‌سازی مجالی

علوم انسانی از زمانی که انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها شروع شد تا امروز، دغدغه‌ای است برای اهل سیاست. نظارت بر محتوای آن و ساختن سرفصل‌هایی مطابق با شرایط داخلی، اتفاقی است که همواره همراه علوم انسانی است؛ چیزی که تدریس و تعیین خط‌مشی برای پژوهش‌ها را تحت تأثیر قرار داده است. بومی‌سازی علوم انسانی، یکی از مطرح‌ترین مسائل در این حوزه است که افراد بسیاری را درگیر خود کرده و مسیر زندگی علمی‌شان را تحت تأثیر قرار داده است. صادق زیباکلام، استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران می‌گوید بومی‌سازی برای علوم انسانی ممکن نیست؛ اینکه در حوزه علوم انسانی، خیلی از مسائل چون ناشناخته‌اند رد می‌شوند و دانش، چیزی نیست که بشود در مرزها محصورش کرد. دخالت سیاست در حوزه آموزش عالی باعث از دست رفتن استقلال شده است و دانشگاهی که استقلال ندارد، نمی‌تواند دستاوردهای علمی را اکتان که شایسته‌اش هستند که باید دهد، بنابراین حاصلش می‌شود رکود و البته این خود دانشگاهیان هستند که باید استقلال‌شان را از مسئولان مطالبه کنند. شروع این اتفاق می‌تواند از دانشگاه باشد یا مجلس و نمایندگان. اما اگر کسانی هم هستند که معتقدند دخالت نهادهای سیاسی در دانشگاه، توانسته نقش مثبتی داشته باشد، می‌توانند دلایل‌شان را ارائه دهند.

است برای عده‌ای دیگر که خودشان را مطرح کنند. این افراد می‌خواهند به سیستم دانشگاهی و آموزش عالی راه پیدا کنند و صاحب جایگاه شوند؛ کسانی که می‌خواهند با هوچی‌گری و غوغاسالاری جای دیگران را بگیرند.

این ضعف سیستم دانشگاهی نیست که اجازه ورود چنین جریانی را می‌دهد؛ اینکه از اهالی دانشگاه دفاع نمی‌کنند و نگاه مستقشر را حفظ نمی‌کنند؟

بله، به یک معنا دقیقاً این ضعف سیستم دانشگاهی است ولی از طرف دیگر ضعف وزارت علوم هم هست. باید علمی بسازیم که با مختصات علم همخوانی داشته باشد. زمانی که یک دانشمند اهل نروژ، فنلاند یا هر جای دیگر می‌خواهد کاری علمی انجام دهد، هرگز به ساختن دانشی بومی فکر نمی‌کند. از علوم انسانی صحبت می‌کنیم، مگر می‌خواهیم ماشین‌بخار، اتومبیل یا موتور جت بسازیم؟

پس این نگاه بومی کردن تولیدات علمی در حوزه علوم انسانی، اهرمی از بیرون

تولید علم ارتباطی با مقوله بومی‌سازی دارد؟

تولید علم بحث متفاوتی است. معنایش این است که من پس از چند سال مطالعه و بررسی و فکر، دستاوردهایم را در مورد انقلاب اسلامی، تاریخ مشروطه، اسباب و علل توسعه‌نیافتگی در ایران و... منتشر کنم؛ اینکه علت به وجود آمدن بنیادگرایی را بررسی کنم یا درباره مسائل اجتماعی، روانشناسی و... کارهایی انجام دهم. من افکار و نظرات دیگران را مطالعه و مشاهده کرده‌ام و بعد از سال‌ها به نتیجه‌ای رسیده‌ام. نتیجه‌ای که حرف تازه و زاویه نگاه جدیدی است از طرف من. نام آن را می‌شود تولید علم گذاشت. محقق می‌تواند ایرانی، هندی، آمریکایی، فرانسوی یا اهل هر جای دیگری باشد. بنابراین تولید علم ارتباطی با بومی‌سازی ندارد. هر قدر کشوری توسعه‌یافته‌تر باشد و محققان و امکانات پژوهشی بیشتری داشته باشد، این نظرات و نگاه‌های تازه به مسائلی که همواره بوده است، بیشتر خواهد بود.

که شبیه کشورهای توسعه‌یافته، سیستم حاکم، این استقلال را به رسمیت بشناسد و استادان فارغ از نظرات‌های سیاسی، تدریس و پژوهش کنند، نه اینکه سیاست‌پر ریز و درشت فعالیت‌های دانشگاه سایه انداخته باشد. دستگاه‌ها نباید به خودشان اجازه دهند که برای مسائل جاری دانشگاه تصمیم‌گیری کنند و نباید این امکان وجود داشته باشد که شورا برای دانشگاه تعیین تکلیف کند.

اما به نظر می‌رسد کم کردن حساسیت سیاست روی دانشگاه و مسائل آن و رسیدن به این استقلال، کار چندان ممکن نیست؛ دست کم مقوله‌ای زمان بر است.

این چیزی است که خود دانشگاهیان باید از مسئولان مطالبه کنند. جز آن، رسانه‌ها هم باید مدام از آن صحبت کنند و این بحث را رواج دهند. مجلس باید برای مساله استقلال دانشگاه پیشگام باشد و نمایندگان باید نسبت به این مساله حساسیت به خرج دهند. دانشگاهیان

خود دانشگاهیان باید از مسئولان و حکومت مطالبه کنند. جز آن، رسانه‌ها هم باید مدام از آن صحبت کنند و این بحث را رواج دهند. مجلس باید برای مساله استقلال دانشگاه پیشگام باشد و نمایندگان باید نسبت به این مساله حساسیت به خرج دهند.

خود دانشگاهیان باید از مسئولان و حکومت مطالبه کنند. جز آن، رسانه‌ها هم باید مدام از آن صحبت کنند و این بحث را رواج دهند. مجلس باید برای مساله استقلال دانشگاه پیشگام باشد و نمایندگان باید نسبت به این مساله حساسیت به خرج دهند.

عده زیادی مخالف این ایده‌اند؛ یعنی معتقدند این دخالت‌ها نتیجه مثبت دارند. آنها را چطور باید قانع کرد؟

راه‌حلش این است که آنها که معتقدند دخالت‌های سیاست در دانشگاه نتیجه منفی داده، حرف‌هایشان را بزنند، کسانی هم که معتقدند شورای تحول در علوم انسانی به دانشگاه کمک کرده، مصداق بیاورند و استدلال کنند که وزارت علوم با تصمیم‌گیری‌ها و تعیین تکلیف‌هایش برای دانشگاه به‌خصوص در حدود یک دهه گذشته، توانسته به گسترش علم کمک کند و تأثیر مثبت داشته باشد. زمانی که بحث جدی درباره فعالیت‌های اینچنین شوراهایی مطرح شود، می‌توان امیدوار بود که صدای کسانی که به استقلال دانشگاه معتقدند هم شنیده شود. شاید آن زمان بتوان انتظار تغییر داشت.

روزنامه اکادمی

همایش ملی مدیریت کسب و کار، کارآفرینی و توسعه پایدار

فرهیختگان | همایش ملی مدیریت کسب و کار، کارآفرینی و توسعه پایدار در تاریخ ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴ توسط گروه پژوهشی مدیریت بازرگانی خردسالار و تحت حمایت سیولیکا در شهر ساری برگزار می‌شود. با توجه به اینکه این همایش به صورت رسمی برگزار می‌شود، همه مقالات این کنفرانس در پایگاه سیولیکا و نیز کنفرسیوم محتوای ملی نمایه خواهد شد و شما می‌توانید با اطمینان کامل، مقالات خود را در این همایش ارائه کرده و از امتیازات علمی ارائه مقاله کنفرانس با دریافت گواهی کنفرانس استفاده کنید.

علاقه‌مندان می‌توانند با محوریت راهبرد بازاریابی در شرکت‌های کوچک و متوسط، بازاریابی کارآفرینانه و بازاریابی خلاق، بازاریابی سازمان‌های غیرانتفاعی و عمومی، خلق ارزش، توسعه محصول و نوآوری در کسب و کار، بازاریابی خدمات، راهبرد نوآوری و توسعه پایدار، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و اخلاق در بازاریابی، شرکت‌های کوچک و متوسط و توسعه پایدار و... مقاله‌های خود را به دبیرخانه همایش ارسال کنند. همایش در وضعیت پذیرش مقاله است و دانشگاهیانی که علاقه‌مند به شرکت در این همایش هستند می‌توانند تا ۱۷ اردیبهشت ماه مقاله‌های خود را ارسال کنند.

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید به تارنمای اصلی همایش به آدرس: www.kbargh.ir مراجعه کنید.

پیشنهاد روز

ورز دادن مغز

فرهیختگان | افزایش مهارت‌های ذهنی، ممکن است از نظر عده‌ای سخت و پردردسر باشد، آنقدر که ترجیح دهند روی همان فعالیت‌های عادی روزمره‌شان تمرکز کنند و چیزی خارج از برنامه‌شان اتفاق نیفتد. اما استفاده از روش‌هایی برای بالا بردن مهارت‌های مغز، می‌تواند راه‌حلی غیرمستقیم برای مشکلاتی ظاهری ربط به حساب بیاید.

تقویت مغز، مثل تقویت عضله‌ها، می‌تواند باعث بالارفتن کارایی آن شود و ذهن قوی‌تر و راحت‌تر از پس مسائل برمی‌آید. طراحان نرم‌افزار، بازی‌هایی را به منظور در نظر گرفته‌اند و اپلیکیشن Elevate - Brain Training. یکی از همین مجموعه بازی‌ها و ابزاری برای بالا بردن مهارت‌های ذهنی است.

این اپلیکیشن تمریناتی برای مغز و افزایش تمرکز، مهارت‌های بیانی، سرعت انتقال و... دارد و همین‌طور به شکلی طراحی شده است که قابلیت شخصی‌سازی دارد و برای هر کس، مطابق با توانایی‌ها و مهارت‌هایش، برنامه‌ای طراحی می‌کند. برنامه‌ای که بهره‌وری مغز، قدرت درک، توانایی‌های ذهنی و احتمالاً اعتمادبه‌نفس را بالا می‌برد. این اپلیکیشن رایگان است و برای ابزاری با سیستم عامل iOS طراحی شده است.

دانشگاه هفته‌نامه

ویژه نامه هفتگی اخبار واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی

برای انعکاس بیشتر فعالیت‌های خود با سازمان آگهی‌ها و بازرگانی روزنامه فرهیختگان تماس بگیرید

تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۶۶ فکس: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۱۷

۵۲ صفحه

